

THÀNH PHỐ TRÈ CẦN THƠ MỘT NĂM NHÌN LẠI

LÊ NAM GIỚI*

NĂM 2004 đã khép lại, cũng là thời khắc đánh dấu tròn một năm thành phố Cần Thơ trực thuộc Trung ương. Một năm với nhiều thách thức, khó khăn, nhưng nhờ sự giúp đỡ của Trung ương, các bộ, ngành, các tỉnh bạn và sự đồng thuận của nhân dân, thành phố đã đạt được những thành tựu ban đầu rất đáng khích lệ. Tình hình kinh tế - xã hội có những chuyển biến tích cực, hầu hết các chỉ tiêu chủ yếu của thành phố đều đạt và vượt kế hoạch cả năm, đánh dấu bước ngoặt mới, tạo đà cho những năm tiếp theo phát triển toàn diện, bền vững của Cần Thơ.

Trong năm qua tốc độ tăng trưởng kinh tế của thành phố tiếp tục duy trì ở mức cao là 14,93%, nền kinh tế có bước phát triển tiến bộ, chất lượng và hiệu quả tăng trưởng ngày càng cao, các chỉ tiêu kinh tế - xã hội đều đạt và vượt kế hoạch đề ra, đời sống nhân dân được cải thiện, bình quân thu nhập đầu người đã đạt 10,023 triệu đồng (tương đương 647 USD), tăng 102 USD so với năm 2003.

Cơ cấu kinh tế năm 2004 của Cần Thơ có sự chuyển dịch tích cực, tỷ trọng công nghiệp, xây dựng tăng nhanh nhất là khu vực kinh tế ngoài quốc doanh có bước phát triển khá mạnh, vượt 20,1% kế hoạch và tăng 63,6% so với năm trước; thương mại, dịch vụ phát triển đa dạng; nông nghiệp phát triển theo hướng sản xuất hàng hóa và tăng tỷ trọng trong chăn nuôi, từng bước gắn nông nghiệp với công nghiệp hóa đạt hiệu quả.

Thành phố đã huy động được các nguồn lực đáng kể cho đầu tư phát triển. Công tác xây dựng cơ bản có nhiều chuyển biến tích cực, xây dựng các khu đô thị mới được quan tâm nâng cấp, gắn việc chỉnh trang các khu phố đã có theo quy hoạch với xây dựng và phát triển vùng ngoại ô. Công tác quản lý trật tự, cảnh quan đô thị, vệ sinh môi trường có sự chuyển biến. Vai trò của quận, huyện được phát huy từ đó đã tạo ra một số mô hình tốt.

Lĩnh vực văn hóa - xã hội có tiến bộ, nhất là công tác chăm sóc người có công, người dân tộc thiểu số và xóa đói giảm nghèo... Các hoạt động văn hóa - nghệ thuật, thể dục - thể thao, chăm lo đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân ngày càng tốt hơn.

Chính trị được ổn định, an ninh - quốc phòng, trật tự an toàn xã hội tiếp tục được giữ vững. Hệ thống chính trị, nhất là tổ chức đảng không ngừng được củng cố, kiện toàn. Cuộc vận động xây dựng, chỉnh đốn đảng tiếp tục được duy trì, đẩy mạnh, gắn liền với cải cách hành chính, chống tiêu cực. Công tác đào tạo, bồi dưỡng, chính sách cán bộ và công tác vận động quần chúng được quan tâm đúng mức.

Trân trọng, tự hào với những thành quả đã đạt được, Đảng bộ thành phố Cần Thơ cũng chỉ rõ những yếu kém, khuyết điểm để tiếp tục điều chỉnh, khắc phục, đó là:

* Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Thành ủy Lâm thời thành phố Cần Thơ

Kinh tế phát triển chưa tương xứng với tiềm năng, vị thế của một thành phố trung tâm khu vực và chưa thật sự vững chắc, chất lượng chưa cao, chuyển dịch cơ cấu chậm, khả năng cạnh tranh trên thị trường trong nước và quốc tế còn yếu. Thành phố chưa có ngành kinh tế nào là mũi nhọn, sản phẩm nào là chủ lực. Kinh tế nhà nước chưa mạnh, kinh tế hợp tác còn nhiều yếu kém; tiềm năng của kinh tế tư nhân chưa được khơi dậy và phát huy tốt. Vai trò trung tâm, sức lan tỏa về thu hút đầu tư của Cần Thơ đối với kinh tế trong vùng còn hạn chế.

Hệ thống hạ tầng kinh tế, xã hội còn nhiều yếu kém, thiếu đồng bộ, lạc hậu so với yêu cầu phát triển của một thành phố trung tâm vùng đồng bằng sông Cửu Long.

Chất lượng nguồn nhân lực còn thiếu hụt so với yêu cầu, trong đó đáng quan tâm nhất là đội ngũ cán bộ khoa học - công nghệ vừa thiếu, vừa yếu, lại chưa được phát huy đúng mức, chưa có chính sách hữu hiệu để đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, thu hút chất xám.

Công tác xây dựng đảng ở một số địa phương, đơn vị chưa có sự chuyển biến đồng bộ và mạnh mẽ, nhất là cấp cơ sở nên chưa đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn mới. Công tác cán bộ vẫn còn bất cập; chưa có giải pháp đồng bộ mang tính chiến lược, chưa có khâu đột phá để xây dựng đội ngũ cán bộ đủ mạnh, có phẩm chất và năng lực đáp ứng yêu cầu xây dựng và phát triển của thành phố trước yêu cầu nhiệm vụ mới.

Phong trào quần chúng phát triển chưa đều, nội dung và phương thức hoạt động của Mặt trận và các đoàn thể nhân dân ở cơ sở có mặt yếu, chưa sâu sát quần chúng.

Tuy còn có những yếu kém và khó khăn nêu trên, nhưng trong năm qua, phần khởi và tự hào với những thành tựu bước đầu đã đạt được sau một năm tách tỉnh và thành phố Cần Thơ trở thành thành phố trực thuộc Trung ương, Đảng bộ, nhân dân thành phố như được tiếp thêm sức mạnh để bước vào năm 2005, năm cuối cùng của kế hoạch 5 năm (2001 - 2005), năm tiến hành đại hội Đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X của Đảng. Phát huy

truyền thống lịch sử và tiềm năng sẵn có, Đảng bộ và nhân dân thành phố tiếp tục quán triệt Nghị quyết Đại hội IX và Nghị quyết 21 của Bộ Chính trị để từ đó vận dụng vào điều kiện cụ thể, chủ động nắm bắt thời cơ, vượt qua khó khăn thách thức; phát huy tính năng động, sáng tạo xây dựng Cần Thơ đến năm 2010 thành một thành phố hiện đại, văn minh, sạch đẹp, có quy mô dân số và không gian hợp lý, một trung tâm kinh tế, văn hóa, khoa học - công nghệ, đầu mối giao thông quan trọng, quốc phòng - an ninh vững mạnh của vùng đồng bằng sông Cửu Long và của cả nước.

Để thực hiện được phương hướng và mục tiêu trên, Đảng bộ, nhân dân thành phố Cần Thơ tập trung lãnh đạo, chỉ đạo và thực hiện tốt các nhiệm vụ sau đây:

Một là, tận dụng mọi cơ hội, khai thác, phát huy tối đa các tiềm năng, lợi thế để phát triển kinh tế với tốc độ nhanh, bền vững, có hiệu quả. Phát triển các ngành sản xuất - dịch vụ theo chiều sâu, xem tri thức và thông tin là yếu tố quan trọng của tăng trưởng, có nhiều sản phẩm đặc thù, có sự cạnh tranh cao, mở ra khả năng hội nhập kinh tế quốc tế; chuyển dịch mạnh cơ cấu kinh tế theo hướng công nghiệp - dịch vụ - nông nghiệp. Để thực hiện kết quả nhiệm vụ đó, cần phải quy hoạch, sắp xếp lại công nghiệp thành phố theo hướng ưu tiên phát triển các ngành, sản phẩm có hàm lượng khoa học, công nghệ cao, sử dụng công nghệ hiện đại, ít gây ô nhiễm, tập trung vào các ngành chế biến nông sản, thủy sản, rau quả, dệt may, hóa công nghiệp, hóa dược chế phẩm từ dầu khí thiên nhiên, chế phẩm sinh học, điện tử, viễn thông, công nghệ thông tin, công nghệ sinh học, sản xuất vật liệu mới, công nghiệp đóng tàu, những sản phẩm tiêu dùng có lợi thế cạnh tranh trong nước và trên thế giới; xây dựng và phát triển các khu công nghiệp tập trung, xóa dần cơ sở sản xuất công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp phân tán, manh mún, gây ô nhiễm môi trường.

Phát triển mạnh các ngành dịch vụ như: thương mại, tài chính, ngân hàng, bưu chính viễn thông, du lịch, vận tải, quản lý tốt thị trường hàng hóa, thị trường tài chính, thị trường

bất động sản, thị trường khoa học công nghệ... để từng bước xây dựng thành phố trở thành trung tâm thương mại, tài chính, khoa học công nghệ lớn của đồng bằng sông Cửu Long và cả nước.

Tiến hành quy hoạch, phát triển nông nghiệp, sắp xếp lại vùng chuyên canh gắn với bố trí lại dân cư phù hợp với yêu cầu đô thị hóa, công nghiệp hóa nông nghiệp, nông thôn theo hướng hiện đại. Mục tiêu chủ yếu là cung ứng cho các siêu thị, xuất khẩu, cung cấp dịch vụ nông nghiệp cho vùng đồng bằng sông Cửu Long (nhất là giống cây trồng, vật nuôi, dịch vụ khoa học - công nghệ). Sản phẩm chính của nông nghiệp Cần Thơ là lúa gạo, hoa quả, thủy sản, thịt gia súc, với chất lượng cao, xây dựng nhiều thương hiệu đặc sản nông nghiệp của thành phố.

Coi trọng hoạt động đối ngoại và kinh tế đối ngoại, đẩy mạnh xuất khẩu, tiếp tục hoàn thiện môi trường đầu tư để thu hút mạnh hơn đầu tư trong và nước ngoài; mở rộng dần đầu tư đến các tỉnh và ra nước ngoài.

Khuyến khích, tạo điều kiện thuận lợi cho các thành phần kinh tế phát triển, cạnh tranh bình đẳng trước pháp luật. Đẩy mạnh việc sắp xếp, củng cố, nâng cao hiệu quả hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp nhà nước; phát triển kinh tế tập thể.

Đẩy nhanh xây dựng kết cấu hạ tầng và kiến thiết đô thị. Phát triển hệ thống giao thông thông suốt, bao gồm đường bộ, đường thủy, đường hàng không; nâng cấp mạng lưới điện, thông tin liên lạc, công viên cây xanh, hệ thống cấp thoát nước, xử lý chất thải, bảo vệ môi trường bằng nhiều nguồn vốn. Khai thác nguồn vốn từ quỹ nhà đất trên địa bàn và huy động tối đa nguồn lực của dân. Đầu tư nâng cấp, chỉnh trang đô thị, xây dựng khu đô thị mới hiện đại "Nam Hưng Phú", khu đô thị sinh thái "Tây Vòng Cung". Thiết lập chuỗi đô thị phù hợp quy hoạch của thành phố.

Hai là, chăm lo phát triển con người một cách toàn diện. Nâng cao chất lượng giáo dục - đào tạo để nhanh chóng nâng cao dân trí, đào tạo nguồn nhân lực cho sự nghiệp công nghiệp hóa,

hiện đại hóa, bồi dưỡng nhân tài, xây dựng một xã hội học tập.

Mở rộng nâng cấp mạng lưới y tế từ thành phố đến cơ sở, làm tốt công tác y tế dự phòng, khám và chữa bệnh cho nhân dân ở Cần Thơ và khu vực đồng bằng sông Cửu Long.

Đẩy mạnh phong trào thể dục - thể thao quần chúng rộng khắp, phát triển thể thao thành tích cao, nhất là các môn có truyền thống, có ưu thế để sớm trở thành trung tâm của vùng.

Triển khai thực hiện tốt Kết luận của Hội nghị Trung ương 10 (khóa IX) nhất là những mục tiêu, nhiệm vụ về xây dựng và phát triển nền văn hóa từ nay đến năm 2010. Cụ thể là phát triển và nâng cao chất lượng các hoạt động văn hóa quần chúng, xây dựng nếp sống văn hóa trên địa bàn dân cư, xây dựng khu Trung tâm văn hóa của thành phố đúng tầm cỡ. Tăng cường đầu tư phát triển các hoạt động văn hóa; chỉ đạo quản lý chặt chẽ các hoạt động phát thanh, truyền hình, In-tơ-nét, báo chí, xuất bản. Tạo lập môi trường văn hóa - xã hội lành mạnh. Xây dựng con người theo 5 nội dung mà Nghị quyết Trung ương 5, khóa VIII đã đề ra phù hợp với đặc điểm của Cần Thơ là: trí tuệ - năng động - nhân ái - hào hiệp - thanh lịch.

Thực hiện tốt chính sách đối với thương binh, gia đình liệt sĩ, người có công với cách mạng; quan tâm chăm sóc trẻ em, người cao tuổi, những người có hoàn cảnh khó khăn. Giải quyết có hiệu quả việc làm cho người lao động, nhất là cho thanh niên, cho các gia đình thuộc diện chính sách và bộ đội xuất ngũ.

Ba là, kết hợp chặt chẽ phát triển kinh tế - xã hội với củng cố quốc phòng - an ninh, bảo đảm giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn thành phố trong mọi tình huống. Tiếp tục thực hiện có hiệu quả Nghị quyết Hội nghị Trung ương 8, khóa IX: Về chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

Củng cố lực lượng quân đội, Công an trong sạch, vững mạnh; xây dựng thể trận quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân; ngăn chặn và kịp thời đập tan mọi âm mưu, thủ đoạn của các thế lực phản động, thù địch.

Bốn là, tiếp tục củng cố tổ chức, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị, nhất là hệ thống chính trị cơ sở. Kết hợp chặt chẽ giữa “xây” và “chống”; làm tốt công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng theo các Nghị quyết của Trung ương; nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng bộ thành phố nhằm đáp ứng nhu cầu xây dựng, phát triển và bảo vệ thành phố trong thời kỳ mới. Nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động quản lý nhà nước của các cấp chính quyền thành phố. Xác định rõ chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, trách nhiệm, thực hiện phân cấp quản lý; đẩy mạnh cải cách hành chính, từng bước xây dựng nền hành chính văn minh, hiện đại. Nâng cao chất lượng hoạt động của mặt trận và các đoàn thể nhân dân, phát huy dân chủ, tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân; xây dựng nền tảng chính trị vững chắc bảo đảm cho sự phát triển của thành phố. Trọng tâm của chương trình hành động là đầu tư cho công tác cán bộ, trong đó tập trung vào việc quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng 3 loại cán bộ: cán bộ lãnh đạo chính trị và quản lý nhà nước; cán bộ khoa học - công nghệ, văn hóa - nghệ thuật và cán bộ quản lý doanh nghiệp.

Xây dựng và phát triển thành phố Cần Thơ thành trung tâm kinh tế, văn hóa, khoa học - công nghệ, an ninh - quốc phòng của khu vực đồng bằng sông Cửu Long và cả nước là đòi hỏi khách quan không chỉ đối với Cần Thơ mà là vấn đề có tính chiến lược của vùng và của cả nước. Để thực hiện được nhiệm vụ lịch sử trọng đại và vẻ vang này, một mặt đòi hỏi Đảng bộ và nhân dân Cần Thơ tiếp tục phát huy truyền thống cách mạng, tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân, khai thác mọi nguồn lực trong và ngoài thành phố, nắm bắt thời cơ, vượt qua khó khăn thử thách, tự lực tự cường, phấn đấu vươn lên mạnh mẽ trong thời kỳ mới. Mặt khác thành phố cũng đề nghị Trung ương, Chính phủ, Quốc hội quan tâm chỉ đạo sát sao, kịp thời; đề nghị các bộ, ban, ngành đoàn thể nhân dân và các địa phương trong cả nước sự giúp đỡ và phối hợp chặt chẽ. Với sức mạnh tổng hợp ấy Đảng bộ và nhân dân Cần Thơ tin tưởng rằng việc xây dựng, phát triển thành phố trở thành một trung tâm kinh tế - văn hóa - chính trị của cả vùng, từ nay

đến năm 2020 nhất định đạt được mục tiêu đề ra. Thực hiện ý kiến chỉ đạo của đồng chí Tổng Bí thư Nông Đức Mạnh nhân chuyến về thăm thành phố, ngày 21-12-2004, Cần Thơ đang tập trung đầu tư công sức, nghiên cứu xác định rõ hơn, đầy đủ hơn vị thế của mình để xây dựng thành phố thành trung tâm sản xuất công nghiệp, nông nghiệp, dịch vụ rộng mở, giao lưu với các địa phương và các nước trong khu vực.

Nhìn lại một năm chặng đường đã đi qua, thành phố Cần Thơ tự tin vững bước cùng cả nước, vì cả nước, xứng đáng với niềm tin yêu của Đảng và nhân dân.

Mặt khác thành phố cũng đề nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Chính phủ, Quốc hội cần có sự chỉ đạo sát sao kịp thời; đề nghị các bộ, ban, ngành, đoàn thể nhân dân và các địa phương trong cả nước sự giúp đỡ và phối hợp chặt chẽ. Với sức mạnh tổng hợp ấy Đảng bộ và nhân dân Cần Thơ tin tưởng rằng việc xây dựng và phát triển thành phố Cần Thơ trở thành “Tây Đô” và là Trung tâm kinh tế văn hóa - chính trị của cả vùng, từ nay đến năm 2020 nhất định đạt được mục tiêu đề ra. Thực hiện bằng được ý kiến chỉ đạo của Bộ Chính trị trong buổi làm việc với Ban Thường vụ Thành ủy lâm thời ngày 31-12-2004, tại Hà Nội; Cần Thơ phải là thành phố đồng bằng cấp quốc gia với nhiều chức năng, là đô thị xanh, văn minh, hiện đại, là thành phố cửa ngõ hạ lưu vực sông Mê Công; là trung tâm khu công nghiệp, trung tâm thương mại - dịch vụ; trung tâm giáo dục - đào tạo, khoa học - công nghệ; trung tâm y tế - văn hóa; là đầu mối giao thông vận tải quan trọng của vùng và liên vận quốc tế; là địa bàn trọng điểm giữ vị trí chiến lược của vùng và liên vận quốc tế; là địa bàn trọng điểm giữ vị trí chiến lược về quốc phòng - an ninh của vùng Tây Nam Bộ và cả nước. Việc xây dựng và phát triển thành phố Cần Thơ phải được đặt trong quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội khu vực đồng bằng sông Cửu Long đến năm 2020, trong đó thành phố Cần Thơ là một cực phát triển đóng vai trò động lực thúc đẩy sự phát triển của vùng. Đồng thời phải xác định Cần Thơ là một trung tâm kinh tế nông nghiệp của khu vực đồng bằng sông Cửu Long. □